

Az uniós Klíma- és Energiacsomag értékelése - a megújuló energiaforrásokra való tekintettel

Az Energia Klub helyesli az Európai Unió azon irányú elkötelezettségét, hogy vezető szerepet töltsön be az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, valamint üdvözlí az Európai Bizottság Klíma- és Energiacsomagját is. Az energiaszektor felelős a világ üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának 65 százalékáért, ezért az energiafogyasztás csökkentése és a megújuló energiaforrásokra vonatkozó kötelező érvényű célkitűzések elengedhetetlen kellékei az ÜHG- kibocsátás hatékony visszafogásának.

Az EU a megújuló energiaforrások terén eddig csupán két területen határozott meg célértékeket: a megújuló forrásból származó villamosenergia-termelés arányára, valamint a teljes üzemanyag-fogyasztáson belül a megújuló energiaforrások (bioüzemanyagok) felhasználásának arányára vonatkozóan. Ezen célkitűzéseknek köszönhetően a kapcsolódó technológiák látványos fejlődésnek indultak, ellentétben pl. a hűtésben és fűtésben alkalmazható megújulóenergia-technológiákkal. Örömmel tapasztaljuk, hogy az új megújuló energia irányelv-tervezet gondot fordít az utóbbi területek ösztönzésére is.

A 2007-es év során számos tanulmány kétségbe vonta, hogy a bioüzemanyagok használata globális ÜHG-csökkenést eredményez. Ennek ismeretében úgy gondoljuk, hogy a Bizottságnak újra kell értékelnie a 2020-ra elérendő, 10 százalékos célt.

Megújuló energia célkitűzés – A 2007-es márciusi csúcstalálkozón az EU tagállamok nem tudtak megállapodni arról, hogy a kitűzött 20%-os megújuló arány minden egyes tagállamra egységesen jogilag kötelező érvényű legyen. A nemzeti célértékeket – amelyeket az adott ország eddigi megújuló energiatermelésére és gazdasági erejére alapján állapítottak meg – csak 2008 elején közölte a Bizottság. Az Energia Klub úgy véli, hogy a Magyarország számára megállapított 13%-os érték túl alacsony, könnyedén túlteljesíthető lehetne, figyelembe véve a hazai kedvező természeti adottságokat és gazdasági lehetőségeket. A még jóvá nem hagyott, de 2007 nyarán elkészült hazai megújuló energia stratégia Policy forgatókönyve 15 százalék megújuló-arányt tart lehetségesnek 2020-ig (belekalkulálva az energiahatékonyság javulását). A stratégia 186 PJ megújulóenergia-felhasználással számol, szemben az uniós irányelv-tervezet mellékletében szereplő csupán 111 PJ-lal.

Zöld bizonyítványok rendszere – Számos tanulmány leszögezi, hogy a megújuló energiaforrások elterjedését a kötelező átvételi árakkal történő szabályozás sokkal inkább elősegíti, mint a zöld bizonyítványok rendszere. Differenciált átvételi árak megállapításával a különböző megújulóenergia-technológiák eltérő mértékű támogatást kaphatnak, ez különösen azon országok szempontjából lehet fontos, amelyekben néhány technológia alkalmazása még a kezdeti stádiumában van. A fentiek tükrében ajánlatos lenne a magyar átvételiár-rendszert is úgy átalakítani, hogy differenciáltan tudja kezelni a technológiák széles körét, és ne csak pár technológia (szél, biomassza) számára legyen ösztönző.

Amellett, hogy a zöldbizonyítványok rendszere az egyik leginkább piacbarát ösztönzési lehetőség, a befektetők szempontjából hátrányos, hogy – a jól kiszámítható átvételi árakkal szemben – a tanúsítványok árának alakulása nehezen előrelátható. Az sem világos továbbá, hogy hogyan lesz összeegyeztethető az uniós zöldbizonyítvány rendszer a különféle jelenleg érvényben levő nemzeti támogatási rendszerekkel.

Fenntarthatóság feltételek bioüzemanyagok számára – Számos szakértő és tanulmány hívta fel a figyelmet arra, hogy a bioüzemanyagok nagyarányú felhasználása nagyobb kárt okozhat a környezetben, illetve a gazdaságban, mint amilyen haszon elérhető velük. A megújuló energia irányelv-tervezetben megfogalmazott fenntarthatósági kritériumok kizárólag a környezetvédelmi fenntarthatóság szempontjait veszik figyelembe, és nem adnak választ például a termőföldekért folyó versengés veszélyére, mely jelentős szerepet játszik az élelmiszerárak növekedésében.

A teljes közlekedési ágazat megreformálására, újrastrukturálására lenne szükség. Fontos, hogy a közlekedést, mint komoly ÜHG-kibocsátó szektort, vonják be a széndioxid-kereskedelembé. Hatékonyabb járművek használata, a közlekedés és az áruszállítás racionalizálása sokkal komolyabb eredményeket hozna, mint a bioüzemanyagok használata, ráadásul jóval alacsonyabb költségráfordítást is igényelne.